UAB
Universitat Autònoma de Barcelona

Polítiques i Administració Territorials

Codi: 104259
Crèdits: 6

2025/2026

Titulació	Tipus	Curs
Geografia, Medi Ambient i Planificació Territorial	OB	3

Professor/a de contacte

Nom: Maria Asuncion Blanco Romero

Correu electrònic: asuncion.blanco@uab.cat

Equip docent

Anna Subirats Ribas

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al final del document.

Prerequisits

Per realitzar aquesta assignatura cal tenir un domini de català i/o castellà igual o superior al nivell B2.

Tenir una idea general del que està succeint avui en dia. En altres paraules, tenir una mica d'antecedents generals i seguir mínimament les notícies.

Objectius

L'assignatura té per objectiu oferir a l'alumnat una introducció i coneixements bàsics sobre les relacions entre política i institucions, per un costat, i territori, per l'altre.

Els objectius de la matèria consisteixen en conèixer els elements bàsics que configuren els governs locals: principis normatius, estructures, actors i agenda de polítiques per tal d'assolir la capacitat d'analitzar amb visió crítica i ben fonamentada la realitat del govern local especialment a Catalunya, però també estudiant casos del conjunt d'Espanya i d'altres països de la Unió Europea. Es tractarà de plantejar i analitzar alternatives de futur a partir dels debats actuals.

L'assignatura, té una relació estreta amb "Polítiques urbanes: habitatge, barris i mobilitat". Els coneixements i competències que s'hi adquireixen es consideren imprescindibles per a la formació i la futura executòria professional de l'alumnat. D'aquí que tingui el caràcter d'assignatura obligatòria.

També és un objectiu d'aquesta assignatura conèixer la normativa sobre plagi i drets d'autor, a banda de saber utilitzar diferents fonts d'informació i citar correctament.

Resultats d'aprenentatge

1. CM30 (Competència) Transmetre informació de manera clara, explicativa i sintètica aplicant els procediments argumentatius propis del discurs formal quan es facin treballs escrits o presentacions orals sobre aspectes introductoris en ciència política.
2. KM46 (Coneixement) Descriure els conceptes principals de les relacions entre la política i la societat a Espanya i a Catalunya dins de l'àmbit d'estudi.
3. KM47 (Coneixement) Definir els elements bàsics que configuren els governs locals: principis normatius, estructures, actors i agenda de polítiques.
4. KM48 (Coneixement) Enumerar els trets principals de l'organització territorial de l'administració pública, especialment en referència a Espanya i Catalunya.
5. SM42 (Habilitat) Fer servir el llenguatge científic i professional propi de les ciències socials.
6. SM42 (Habilitat) Fer servir el llenguatge científic i professional propi de les ciències socials.

Continguts

Tema 1. Política, poder i territori

- La qüestió del poder
- Definició relacional del poder
- Les formes de poder: econòmic, ideològic, polític
- La política com a forma de poder

Tema 2. La qüestió de l'Estat

- Aproximacions a l'estudi de l'Estat
- L'Estat com a organització del poder polític
- Funcions de l'Estat
- Estat, societat civil i poder econòmic
- L'Estat, el grups i els actors socials

Tema 3. Govern multinivell. Organització territorial de l'Estat

- L'organització de la Unió Europea
- L'organització territorial de l'Estat
- Els ens locals a Catalunya
- Organització i funcionament dels ens locals

Tema 4. Organització dels governs locals a Catalunya

- Organització dels governs locals a Catalunya. Províncies, Comarques i vegueries
- Organització dels governs locals a Catalunya. Municipis
- Organització dels governs locals a Catalunya. Àrea Metropolitana i Carta de BCN Barcelona

Tema 5. Els recursos i finançaments locals

- Sistema tributari local i de transferències
- La Hisenda local a Catalunya
- El pressupost municipal

Tema 6. Els sistemes electorals

- Els sistemes electorals a Europa
- Sistemes electorals dels ens locals a Catalunya

Tema 7. Governança i cohesió social

- Disseny i prestació de serveis públics
- Models de govern local: del govern a la governança
- Cohesió social

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	31	1,24	CM30, KM46, KM47
Presentació pública de temes	7	0,28	CM30, KM48, SM42
Seminaris de discussió de textos i casos (participació a classe)	10	0,4	KM47, KM48
Tipus: Supervisades			
Preparació d'activitats	20	0,8	KM47, KM48, SM42
Tutoria: tutories individuals i grupals de recolzament per a la realització dels treballs i de seguiment de la matèria.	5	0,2	CM30
Tipus: Autònomes			
Curs de la biblioteca	3	0,12	
Elaboració del tema a presentar i dels treballs escrits de seminari.	20	0,8	CM30, KM46, KM48, SM42
Estudi sobre els continguts teòrics.	30	1,2	KM46
Lectura individual comprensiva de textos	22	0,88	KM46, KM47, KM48

Activitats dirigides: sessions presencials per explicar el temari i per a la revisió a l'aula dels exercicis efectuats al llarg del curs.
Activitats supervisades: revisió dels exercicis proposats com a eina d'avaluació i que estaran disponibles a la plataforma virtual de l'assignatura.
Activitats autònomes: tot allò que caldria fer per compte de l'estudiantat de cara a la preparació de l'assignatura. Inclou la consulta de material divers (articles, informes, etc.) disponible a la plataforma virtual de l'assignatura, així com també de bibliografia especialitzada, tant la més general com la que incidentalment es vagi citant. Com es podrà comprovar, el docent no segueix cap manual, malgrat haver-n'hi diversos d'excel·lents en el mercat. Es podrà fer servir qualsevol material adequat, com per exemple, articles de diari, de revistes de premsa, etc.

Per superar aquesta assignatura caldra realitzar el mòdul de l'itinerari formatiu del servei de biblioteques de la UAB corresponent a aquest curs del Grau.

En aquesta assignatura, no es permetrà un ús sexista del llenguatge en les contribucions orals i escrites de l'estudiantat.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen final	40%	2	0,08	KM46, KM47, KM48, SM42
Preparació escrita tema de curs	15%	0	0	CM30, KM46, KM47, SM42
Presentació oral tema de curs (participació a classe)	15%	0	0	CM30, SM42
2 Treballs escrits de seminari sobre lectures i casos	30%	0	0	KM46, SM42

Aquesta assignatura preveu el sistema d'avaluació única, que s'explica al final de l'apartat.

L'avaluació continuada d'aquesta assignatura es composa de les següents activitats d'avaluació:

- Examen final: 40% de la nota final.
- 2 Petits informes escrits de seminari sobre lectures i casos (en grups de 3-4 persones): 30% de la nota final.
- Preparació d'un dels temes del curs proposats a principi de curs (en grups de 3-4 persones): 15%
- Presentació oral del tema treballat: 15% de la nota final.

Les activitats pràctiques tenen un caràcter optatiu (però no es podran recuperar si no s'han presentat).

A la primera pràctica, per obtenir la nota, caldrà incloure obligatòriament el certificat de la realització del MÒDUL DE FORMACIÓ DE LA BIBLIOTECA, que s'informarà a principi de curs. L'aplicació dels aprenentatges d'aquest curs serà un dels criteris d'avaluació d'aquesta activitat.

La programació de les proves d'avaluació no es podrà modificar (tret de casos excepcionals justificats). L'estudiantat Erasmus que demani avançar un examen han de presentar al professor/a un document escrit de la seva universitat d'origen que justifiqui la seva sol·licitud.

Requisits per a l'avaluació (1ª convocatòria):

Obtenir a la prova escrita una nota mínima de 5, per tal de fer promig amb les altres parts de l'avaluació.

En cas de no complir aquest requisit, aquesta nota no podrà ser compensada amb una altra i caldrà presentar-se a la recuperació.

El lliurament de les pràctiques és voluntari, i no hi ha obligació d'una puntuació mínima, la que s'obtingui serà sumada a les altres per a la nota finalde l'assignatura. Això vol dir que poden no fer-se, amb el risc, però, que després la resta de notes no siguin suficients per superar l'assignatura. Cal tenir en compte que l'optativitat de les pràctiques té un "preu": la presencialitat és obligatoria pel seu desenvolupament, i s'han de lliurar dins el període establert (que s'anunciarà a inici de curs). Quan aquest hagi acabat no seran admeses (excepte en el cas dels alumnes acollits a l'AVALUACIÓ UNICA).

Requisits per a la recuperació:

La no realització de la prova escrita comportarà que l'alumnat s'hagi de presentar a la recuperació. És a dir, malgrat la possibilitat "matemàtica"que s'aprovi havent lliurat les pràctiques i assistit a totes les sessions d'aula, no serà així sense dita prova.

En cas que no s'obtingui la nota mínima exigida a la prova escrita, la persona afectada caldrà que es presenti a la recuperació. La resta de notes es guardaran per a la qualificació final.

Pel que fa a les pràctiques, només s'acceptarà la recuperació (o millora de nota) d'una, sempre i quan s'hagi lliurat en el termini establert al llarg del semestre (excepte en el cas de l'alumnat que s'hagi acollit a avaluació única). És a dir, en el cas de les pràctiques, la reavaluació no implica poder lliurar-ne una que abans no s'hagi fet.

D'altra banda no es preveu cap altre mecanisme d'avaluació "alternatiu" (presentació d'un treball, ressenyes de lectures, etc.).

L'exposició oral no podrà ser reavaluada o recuperada.

Segons normativa de la UAB, per participar en el procés de recuperació s'ha d'haver obtingut una qualificació mínima en la mitjana de l'assignatura. Aquesta qualificació igualarào superarà el 3,5. (Aquestescondicions s'adapten a la normativa sobre l'avaluació de la UAB en el l'Article 112 ter. La recuperación http://www.uab.cat/doc/Modificacio_normativa_academica_CG120717).

Consideració de "No Avaluable"

L'estudiantat rebrà la qualificació de "No avaluable" sempre que no hagi lliurat més del 1/3 parts de les activitats d'avaluació.

La còpia o plagi.

En cas que l'estudiantat realitzi qualsevol irregularitat quepugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0. Recordem que es considera "còpia" un treball que reprodueix tot o gran part del treball d'un/a altre/a company/a. "Plagi"és el fet de presentar tot o part d'un text d'un autor com a propi sense citar les fonts, siguin en paper o en format digital. Veure documentació sobre "plagi" a: http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_01.html

Procediment de revisió de les qualificacions

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, s'informarà l'alumnat (pel Moodle i a classe) del procediment i data de revisió de les qualificacions.

AVALUACIÓ ÚNICA

L'avaluació única no suposa cap canvi en relació al model de docència ni té relació amb la presencialitat, l'alumnat ha de continuar assistinta classe com habitualment. Suposa una única data d'avaluació, però no una única activitat d'avaluació.

Així, aquells l'alumnat que hagi sol·licitat el sistema d'avaluació única en el termini establert per la facultat, hauran d'acollir-se a la següent avaluació que serà de caire individual:

- Examen final (40% de la nota final). A realitzar el mateix dia i hora que la resta del grup. S'informarà de la data al programa de principi de curs.
- 2 pràctiques sobre lectures i casos (30% de la notafinal). A la primera pràctica, per obtenir la nota, caldrà incloure obligatòriament el certificat de la realització del MÒDUL DE FORMACIÓ DE LA BIBLIOTECA, que s'informarà a principi de curs. El lliurament d'aquestes pràctiques es realitzarà el mateix dia de l'examen escrit. Les activitats pràctiques tenen un caràcter optatiu (però no es podran recuperar si no s'han presentat, llegir més amunt les explicacions).

- Preparació d'un dels temes del curs proposats a principi de curs seguint les mateixes indicacions de l'avaluació continuada (15%). El lliurament del document escrit serà el mateix dia de l'examen pels mitjans que s'estableixin.
- Presentació oral del tema treballat (15%) en format vídeo, d'una durada equivalent a la presentació a classe de la resta d'alumnes (aprox. 5 minuts).

Al igual que a l'avaluació continuada es mantindran les condicions per poder ser reavaluat explicades a la part general d'aquest apartat.

Us Intel·ligència Artificial (IA)

Per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de suport, com la cerca bibliogràfica o d'informació, la correccióde textos o les traduccions. L'estudiantat haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia(com una referència de bibliografia), especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

Bibliografia

Aquesta assignatura no segueix un manual concret. La bibliografia s'especificarà durant el curs, a través del Moodle, segons els temes i l'actualitat social i editorial.

Referències bibliogràfiques bàsiques:

Baños, Pedro. (2017). Así se domina el mundo. Desvelando las claves del poder mundial. Ariel Editorial

Bobbio, Norberto. (1985). Estado, Gobierno y sociedad. Por una teoría general de la política. CAP.

Fernández Durán, Ramón & González Reyes, Luis. (2018). En la espiral de la energía. Libros en Acción. Ecologistas en Acción.
https://www.ecologistasenaccion.org/wp-content/uploads/adjuntos-spip/pdf/en-la-espiral-de-la-energia_vol-1.pdf

Méndez, Ricardo. (2011). El orden geopolítico durante el periodo de Guerra Fría, capítol 1 en El nuevo mapa geopolítico del mundo. Tirant Lo Blanch

Vallès, Jose M. & Martí i Puig, Salvador. (2020). Ciencia política. Un manual. Ariel Editorial

Referències complementàries:

Bertrana, Xavier (2014). Els Governs locals de l'Europa Occidental: una aproximació tipològica. Treballs de la Societat Catalana de Geografia, [en línia] p. 125-41,
https://raco.cat/index.php/TreballsSCGeografia/article/view/289364

Blanco, Ismael & Gomà, Ricard. (2002). Gobiernos locales y redes participativas. Barcelona: Ariel.

Blanco, Ismael & Gomà, Ricard. (2016). El municipalisme del bé comú. Barcelona: Icària.

Blanco, Ismael & Gomà, Ricard. , Subirats, J. (2018). "El nuevo municipalismo. Derecho a la ciudad y comunes urbanos", Gestión y Análisis de Políticas Públicas, 20: 14-28.

Blanco, Ismael & Nel·lo, Oriol. (Eds.) (2018). Barrios y Crisis. Crisis económica, segregación urbana e innovación social en Cataluña. València: Ed. Tirant.

Blanco, Ismael; Salazar, Yunailis & Bianchi, Iolanda. (2019). "Urban governance and political change under a radical left government. The case of Barcelona", Journal of Urban Affairs. Published online.

Blasco Julià, Jaume (2009). Guia pràctica 1 - Com iniciar una avaluació: oportunitat, viabilitat i preguntes d'avaluació. Institut Català d'Avaluació de Polítiques pübliques, 44p.

Brugué, Joaquim & Gomà, Ricard. (Coord.) (1998). Gobiernos Locales y Políticas Públicas. Barcelona: Ariel. pp. 15-35.

Brugué, Joaquim & Vallès, Josep M. (2005). "New-Style Councils, New-Style Councillors: From Local Government to Local Governance"; Governance: An International Journal of Policy, Administration and Institutions , Vol. 18, No.2, pp. 197-226. (Versió en castellà també disponible).

Carroué, Laurant & Boissière, Aurélie. (2018). Atlas de la mondialisation. Une seule Terre, des mondes. Edit. Autrement

Chandler, Jim. (2010). "A Rationale for Local Government"; Local Government Studies, 36:1, pp. 5-20.

Del Pino, Eloísa & Rubio, María Josefa. (Coord.) (2013). Los Estados del Bienestar en la encrucijada. Políticas sociales en perspectiva comparada. Madrid: Tecnos. Cap. 1.

DIPUTACIÓ DE BARCELONA (2018). Suport per a l'elaboració del catàleg de serveis municipals. Servei d'assistència a l'organització municipal, 23p. https://www.diba.cat/documents/192458/228032110/1a_sessio_Cataleg_de_Serveis_curs+2018.pdf/d9e6c318-16

Donat, Carles. (2017) "Els set reptes dels nous plans i polítiques localsd'habitatge", a DDAA, Repensar la metropoli: noves claus per a un projecte col·lectiu. Barcelona: IERMB-AMB.

Flint, C. & Taylor, P.J. (2018). Political Geography. World-economy, natio-state and locality. Seventh edition. Routledge.

Generalitat de Catalunya (2016). El Sector públic local a Catalunya. http://economia.gencat.cat/web/.content/70_corporacions_locals/arxius/Informe-sector-public-local-2016.pdf

Observatorio Metropolitano (2014). La apuesta municipalista. La democracia empieza por lo cercano. Madrid: Traficantes de sueños. Cap. 3.

Ubasart, Gemma & Bonet, Jordi. (2010). Guia de Govern Local. Barcelona: Icaria Editorial, Biblioteca de recursos veïnals. Disponible a: http://auditoriabdn.files.wordpress.com/2012/12/guia-de-govern-local-catalc3a0.pdf

Wollmann, Hellmut. (2004). "Local Government Reforms in Great Britain, Sweden, Germany and France: Between. Multi-Function and Single-Purpose Organisations"; Local Government Studies, Vol.30, No.4, pp. 639-665.

DECRET LEGISLATIU 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya (2021).

Programari

Cap especialment excepte les eines office habituals.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest enllaç. Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català/Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català/Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt